

SLINTAČKA A KRÍVAČKA 2025

Dôležité informácie

Slintačka a krívačka (SLAK): Čo potrebujete vedieť?

Slintačka a krívačka (SLAK) je vysoko nákazlivé vírusové ochorenie, ktoré postihuje vnímavé zvieratá - hovädzí dobytok, ovce, kozy, ošípané a iné párnokopytníky, vrátane farmovej zveri.

Sprevádza ho vysoká horúčka, pľuzgiere a afy v ústnej dutine, ktoré spôsobujú slintanie. Pľuzgiere a vredy sa objavujú aj v oblasti vemena a paznechtu, kde obmedzujú pohyb a spôsobujú krívanie.

Zvieratá v dôsledku bolesti neprijímajú potravu a vodu, strácajú hmotnosť, bývajú utiahnuté a klesá im produkcia mlieka.

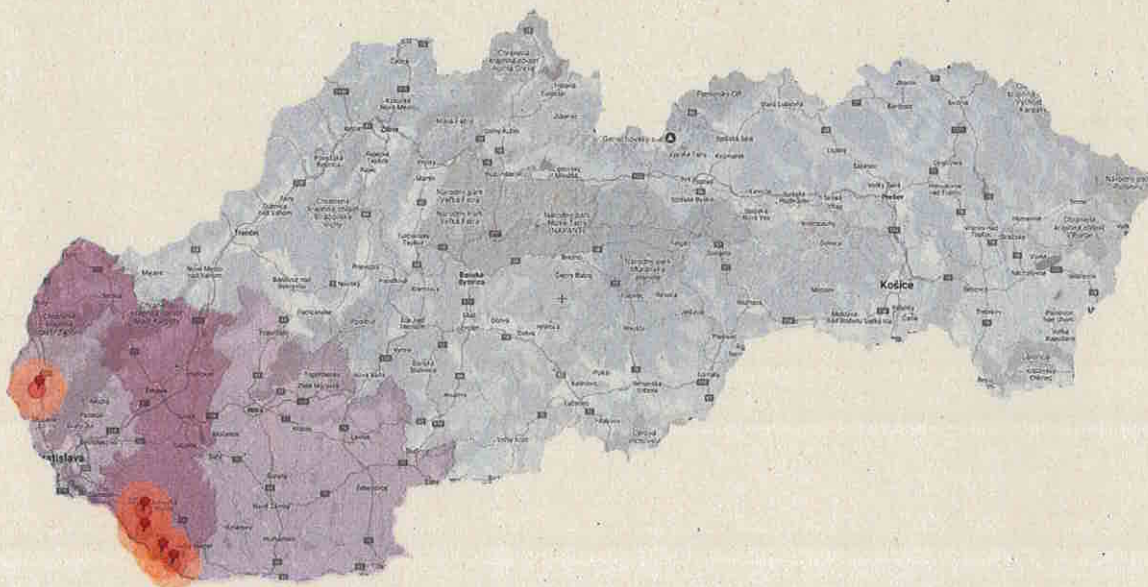
Ochorenie sa šíri rýchlo, najčastejšie priamym kontaktom medzi zvieratami, kontaminovanými osobami (najmä obuvou), vozidlami, náradím, krmivom, ale aj vzduchom.

SLAK má mimoriadne závažné hospodárske dopady, preto si vyžaduje okamžitú reakciu a dodržiavanie opatrení, ktoré sú vydané príslušnými štátnymi orgánmi.

Povinná evidencia chovu

Všetci chovatelia hospodárskych zvierat (hovädzí dobytok, ovce, kozy a ošípané od 1 kusu) sú v zmysle zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov **povinní sa zaregistrovať do Centrálnej evidencie hospodárskych zvierat.**

Evidencia chovov je mimoriadne dôležitá práve v situáciách, keď je potrebné zastaviť šírenie nákazy.

 Je zákaz premiestňovať vnímavé zvieratá mimo SR z chovov, ktoré sa nachádzajú v rámci celého územia Bratislavského, Trnavského a Nitrianskeho kraja.

Opatrenia pre farmy a domáce chovy mimo ochranného pásma, pásma dohľadu a ďalšieho reštrikčného pásma - biela zóna

V oblastiach, kde sa nákaza nepotvrdila, je mimoriadne dôležité dodržiavať preventívne opatrenia:

- 1. Nepremiestňujte vnímavé zvieratá:** Presun vnímavých zvierat je možný len do zariadenia toho istého dodávateľského reťazca v rámci SR, na schválený bitúnok v SR alebo v inom členskom štáte. Každý presun zvierat riadne evidujte. Nepremiestňujte zvieratá ani medzi chovmi.
- 2. Biologická bezpečnosť na prvom mieste:**
 - Inštalujte dezinfekčné rohože/brody pri vstupe do chovov.
 - Zabráňte vstupu nepovolaným osobám a tiež zvieratám do chovu (napr. vhodným oplatením).
 - Používajte jednorazové návleky, kombinézy a rukavice (platí aj pre osoby, ktoré zabezpečujú nevyhnutný chod prevádzky).
 - Používajte pracovný odev a obuv pri práci so zvieratami a zvýšte dodržiavanie osobnej hygieny.
 - Zabezpečte dezinfekciu osôb, vozidiel, zariadení a náradia pred vstupom do chovu.
 - Vykonávajte deratizáciu podľa plánu daného chovu.
- 3. Zaznamenávajte návštevy:** Všetky návštevy, vrátane príležitostných pracovníkov, zamestnancov servisných firiem, dodávateľov či odberateľov, musia byť evidované.
- 4. Sledujte vnímavé zvieratá:** Pri akomkoľvek podozrivom správaní, horúčke, slintaní či náhlom poklese mliečnej produkcie s ostatnými príznakmi, okamžite kontaktujte svojho súkromného veterinárneho lekára a príslušnú regionálnu veterinárnu a potravinovú správu - RVPS.
- 5. Nezúčastňujte sa trhov, výstav a prehliadok s vnímavými zvieratami až do odvolania.**
- 6. Nepoužívajte krmivá, stelivo, hnoj a iné produkty, materiály a látky z rizikových oblastí.**
- 7. Nahláste domácu zabíjačku na príslušnú RVPS minimálne jeden pracovný deň vopred.**
- 8. Vnímavé zvieratá paste na pastvinách, ktoré sú vzdialené od hlavných cestných ťahov, minimalizujte priechod zvierat na pastvu po miestnych cestách, zabráňte stretávaniu sa zvierat z rôznych stád na pastve.**

Opatrenia v pásme dohľadu - oranžová zóna (10 km od ohniska)

Slúži ako nárazníková zóna. Cieľom opatrení je včas odhaliť možné nové prípady:

- 1. Zákaz premiestňovania zvierat, krmiva, steliva, hnoja a iných produktov, materiálov a látok.**
- 2. Držte zvieratá uzavreté v maštaliach, nevykonávajúte pastvu.**
- 3. Všetky hospodárske zvieratá musia byť vyšetrené veterinárnym lekárom na prítomnosť príznakov SLAK.**
- 4. Zákaz konania hromadných podujatí, trhov a výstav s účasťou vnímavých zvierat.**
- 5. Všetky kontakty medzi chovmi, vrátane kontaktu osôb a techniky, musia byť dôsledne evidované.**
- 6. Biologická bezpečnosť na prvom mieste:**
 - Zabráňte vstupu nepovolaným osobám a tiež zvieratám do chovu (napr. vhodným oplatením).
 - Zabezpečte dezinfekciu všetkých osôb, vozidiel, zariadení a náradia v chove.
 - Pri vstupe do chovov, objektov a budov v rámci chovu musia byť dezinfekčné bazény, brody či rohože. V prípade potreby zabezpečte postrek - individuálnu dezinfekciu vozidiel.
 - Oprávnené osoby musia pri vstupe do chovu a výstupe z chovu dodržať hygienické opatrenia na zníženie rizika šírenia SLAK.
 - Všetky dopravné prostriedky, ktoré prichádzajú do chovu alebo opúšťajú chov, musia byť dôkladne vyčistené a vydezinfikované. Žiadne vozidlo nesmie opustiť pásmo dohľadu bez vyčistenia a dezinfekcie. Vedte dôslednú evidenciu sanitácie a dezinfekcie vozidiel.
 - Vykonajte čistenie a dezinfekciu dopravných prostriedkov, iných vozidiel a vybavenia, ktoré boli použité na prepravu vnímavých zvierat, alebo materiálov, ktoré môžu byť kontaminované.
 - Používajte jednorazové návleky, kombinézy a rukavice (platí aj pre osoby, ktoré zabezpečujú nevyhnutný chod prevádzky).
- 7. Spolupráca s úradmi:** Každé podozrenie na príznaky SLAK okamžite nahláste svojmu súkromnému veterinárnemu lekárovi a príslušnej regionálnej veterinárnej a potravinovej správe.
- 8. Úhyny zvierat nahláste v zmysle nariadených opatrení príslušnej RVPS.**
- 9. Nahláste domácu zabíjačku príslušnej RVPS minimálne jeden pracovný deň vopred.**
- 10. Hnoj a použité hnojivo:** Ostáva na farme pôvodu. Držať hnoj a použité hnojivo izolovane a chrániť ich pred hmyzom a hlodavcami. Môžete ich zaorať na vlastnom poli, ak je pri farme. Miestne príslušná RVPS môže povoliť premiestňovanie hnoja v rámci pásma dohľadu.
- 11. Krmivá rastlinného pôvodu je zákaz premiestňovať:** Držte krmivá na farme izolovane a chráňte ich pred hmyzom a hlodavcami. Miestne príslušná RVPS môže povoliť premiestňovanie krmiva v rámci pásma dohľadu.

Opatrenia v ochrannom pásme - červená zóna (3 km od ohniska nákazy)

V ochrannom pásme je výskyt nákazy veľmi pravdepodobný. Opatrenia sú prísne a nevyhnutné:

1. **Zákaz premiestňovania zvierat, krmiva, steliva, hnoja a iných produktov, materiálov a látok.**
2. **Držte zvieratá uzavreté v chove, nevykonávajte pastvu.**
3. **Všetky chovy musia byť podrobené klinickým vyšetreniam veterinárskymi lekármi a odberom vzoriek podľa ich pokynov.**
4. **Prísna kontrola vstupu a výstupu do ochranného pásma - dezinfekčné brody alebo brány sa zavádzajú na prístupových cestách, monitoruje sa pohyb osôb a techniky.**
5. **Zákaz konania hromadných podujatí, trhov a výstav s účasťou vnímavých zvierat.**
6. **Biologická bezpečnosť na prvom mieste:**
 - Zabráňte vstupu nepovolaným osobám a tiež zvieratám do chovu (napr. vhodným oplotením).
 - Zabezpečte dezinfekciu všetkých osôb, vozidiel, zariadení a náradia v chove.
 - Pri vstupe do chovov, objektov a budov v rámci chovu musia byť dezinfekčné bazény, brody či rohože. V prípade potreby zabezpečte postrek - individuálnu dezinfekciu vozidiel.
 - Oprávnené osoby musia pri vstupe do chovu a výstupe z chovu dodržať hygienické opatrenia na zníženie rizika šírenia SLAK.
 - Všetky dopravné prostriedky, ktoré prichádzajú do chovu alebo opúšťajú chov, musia byť dôkladne vyčistené a vydezinfikované. Žiadne vozidlo nesmie opustiť ochranné pásmo dohľadu bez vyčistenia a dezinfekcie. Vedte dôslednú evidenciu sanitácie a dezinfekcie vozidiel.
 - Vykonajte čistenie a dezinfekciu dopravných prostriedkov, iných vozidiel a vybavenia, ktoré boli použité na prepravu vnímavých zvierat, alebo materiálov, ktoré môžu byť kontaminované.
 - Používajte jednorazové návleky, kombinézy a rukavice (platí aj pre osoby, ktoré zabezpečujú nevyhnutný chod prevádzky).
7. **Cielená depopulácia zvierat na základe opatrenia nariadeného príslušnou RVPS a pod dohľadom úradného veterinárneho lekára.**
8. **Hnoj a použité hnojivo je zákaz premiestňovať.** Držte hnoj a použité hnojivo na farme izolovane a chráňte ich pred hmyzom a hlodavcami. Môžete ich zaorať na vlastnom poli, ak je pri farme.
9. **Krmivá rastlinného pôvodu je zákaz premiestňovať.** Držte krmivá na farme izolovane a chráňte ich pred hmyzom a hlodavcami.

Opatrenia týkajúce sa hnoja, použitého steliva, tekutej časti maštalného hnoja a krmív rastlinného pôvodu

Hnoj a použité stelivo

V ohnisku - umiestniť na jednu kopu, dezinfikované schváleným dezinfekčným prostriedkom, prikryté a po dobu 42 dní ponechané, aby sa zahrievali prirodzenou cestou.

V ochrannom pásme (3 km) – platí zákaz premiestňovania, nechajte ich na farme pôvodu. Držte ich izolovane a chráňte pred hmyzom a hlodavcami. Môžete ich zaorať na vlastnom poli, ak je pri farme.

V pásme dohľadu (10 km) – platí zákaz premiestňovania, nechajte ich na farme pôvodu. Držte ich izolovane a chráňte pred hmyzom a hlodavcami. Môžete ich zaorať na vlastnom poli, ak je pri farme. Miestne príslušná RVPS môže povoliť premiestňovanie v rámci pásma dohľadu.

Tekutá časť maštalného hnoja

V ohnisku - po poslednom pridaní kontaminovaného materiálu sa musí skladovať aspoň 42 dní. Ideálne zakryť a povrch dezinfikovať.

V ochrannom pásme (3 km) – platí zákaz premiestňovania, nechajte tekutú časť hnoja na farme pôvodu. Držte ju izolovane a chráňte pred hmyzom a hlodavcami. Môžete ju zaorať na vlastnom poli, ak je pri farme.

V pásme dohľadu (10 km) – platí zákaz premiestňovania, ostáva na farme pôvodu. Držte ju izolovane a chráňte pred hmyzom a hlodavcami. Môžete ju zaorať na vlastnom poli, ak je pri farme. Miestne príslušná RVPS môže povoliť premiestňovanie v rámci pásma dohľadu.

Krmivá rastlinného pôvodu:

V ohnisku – dezinfikujte, ak je možné. Ak sa dezinfikovať nedajú, zlikvidujte ich pod dozorom (spálenie, zamiešanie do hnoja, hnojovice...).

V ochrannom pásme (3 km) – platí zákaz premiestňovania, nechajte ich na farme pôvodu. Držte ich izolovane a chráňte pred hmyzom a hlodavcami. Skrmovať ich môžu len vlastné zvieratá. Miestne príslušná RVPS môže povoliť premiestňovanie v rámci ochranného pásma, ak

- a) boli vyrobené na miestach, na ktorých sa nedržia vnímavé zvieratá;
- b) boli vyrobené v zariadeniach na spracovanie krmiva, v ktorých sa nedržia vnímavé zvieratá a surový rastlinný materiál pochádza:
 - i) z miest uvedených v písmene a) alebo
 - ii) z územia mimo ochranného pásma;
- c) sú určené na použitie v rámci ochranného pásma, alebo
- d) boli podrobené aspoň jednému z ošetrovaní na zmiernenie rizika stanovených v prílohe VIII. delegovaného nariadenia (EÚ) 2020/687.

V pásme dohľadu (10 km) – platí zákaz premiestňovania, nechajte ich na farme pôvodu. Držte ich izolovane a chráňte pred hmyzom a hlodavcami. Skrmovať ich môžu len vlastné zvieratá. Miestne príslušná RVPS môže povoliť premiestňovanie v rámci pásma dohľadu, ak

- a) boli vyrobené na miestach, v ktorých sa nedržia vnímavé zvieratá, okrem zariadení na spracovanie krmiva;
- b) boli vyrobené v zariadeniach na spracovanie krmiva, v ktorých sa nedržia vnímavé zvieratá a surový rastlinný materiál pochádza:
 - i) z miest uvedených v písmene a) alebo
 - ii) z územia mimo pásma dohľadu;
- c) sú určené na použitie v rámci pásma dohľadu, alebo
- d) boli podrobené aspoň jednému z ošetrovaní na zmiernenie rizika stanovených v prílohe VIII. delegovaného nariadenia (EÚ) 2020/687.

Príklady účinných dezinfekčných prostriedkov a látok

Virkon S 1 % (2-minútové pôsobenie)
Virocid 1 % alebo podľa návodu (aspoň 15-minútové pôsobenie)
Banox (3 % koncentrácia chlórnanu sodného) (aspoň 15-minútové pôsobenie)
Viroxide Super (aspoň 10-minútové pôsobenie)
Sanosil S010 Ag
Dexon Super
Synergize
SAVO ORIGINAL (4,7 % chlórnanu sodného) Pozor, má korozívne účinky!
HYPRED FORCE 7 (1 % roztok)

 Každý prostriedok má svoj čas pôsobenia. Výrobca garantuje účinok, len ak je dodržaný postup, použitie podľa návodu a bezpečnostnej karty.

Uhličitan sodný 4 % (pôsobí 2 minúty) - (Na_2CO_3) tiež sóda na pranie
Kyselina citrónová 0,2 % (pôsobí 2 minúty)
Kyselina sulfaminová 0,2 % (pôsobí 2 minúty)
Kyselina o-fosforečná 0,3 % (pôsobí 2 minúty)

Pre aktuálne informácie sledujte webové stránky:

www.svps.sk Štátna veterinárna a potravinová správa SR
Slintačka a krívačka | Štátna veterinárna a potravinová správa
www.mprv.sk Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR
Aktuálne - slintačka a krívačka v SR - Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR
Facebook - AGROREZORT
Instagram - ministerstvo.podohospodarstva

Kontaktné údaje na príslušné RVPS

RVPS	Tel. kontakt	Adresa / Korešpondenčná
Bratislava - mesto	02 6446 1209	Polianky 8, Bratislava
Senec	02 4592 6212, 0905 545 978	Svätoplukova 50, Senec
Dunajská Streda	031 552 4870	Korzo Bélu Bartóka 789/3, Dunajská Streda
Galanta	031 780 2011, 031 780 2012	Hodská 353/19, Galanta
Trnava	033 592 2111, 033 592 2125	Zavarská 11, Trnava
Senica	034 651 2881	K veterine 5001/4, Senica nad Myjavou
Komárno	035 773 1235, 035 790 3911	Štúrova 5, Komárno P.O.BOX 80, 945 05 Komárno 5
Nové Zámky	035 642 8309	Komjatická 65, Nové Zámky
Levice	036 631 2352	M.R.Štefánika 24, Levice
Nitra	037 653 6202	Akademická 1, Nitra
Topoľčany	038 532 2536	Dr.P.Adámiho 17, Topoľčany
Šaľa	031 770 2170	Školská 5, Šaľa
Nové Mesto nad Váhom	032 285 6012	Tajovského 235/7, Nové Mesto nad Váhom
Trenčín	032 650 9921	Súdna 22, Trenčín
Prievidza	046 542 2247	Mariánska 6, Prievidza
Púchov	042 464 1315, 042 463 4218	Moravská 1343/29, Púchov
Žiar nad Hronom	045 673 3192	ul. SNP 612/120, Žiar nad Hronom
Zvolen	045 520 3999	Nám. SNP 50, Zvolen
Veľký Krtíš	047 481 2931	Osloboditeľov 33, Veľký Krtíš
Lučenec	047 432 2431	Ulica mieru 2, Lučenec
Rimavská Sobota	047 581 1138	Kirejevská 22, Rimavská Sobota
Banská Bystrica	048 472 2414, 048 472 2424	Skuteckého 19, Banská Bystrica
Martin	043 422 1481	Záturčianska 1, Martin
Liptovský Mikuláš	044 552 3814	Kollárova 2, Liptovský Mikuláš
Žilina	041 763 1235	Jedľová 44, Žilina
Čadca	041 433 3247	Horná 2483, Čadca
Dolný Kubín	043 582 0930	Pelhřimovská 2055/7, Dolný Kubín
Rožňava	058 732 3183	Južná 43, Rožňava
Spišská Nová Ves	053 481 3201	Duklianska 46, Spišská Nová Ves
Košice mesto	055 796 1811	Hlinkova 1/c, Košice mesto
Košice okolie	055 729 4393	Kukučínova 24, Košice
Trebišov	056 672 2764	Bottova 2, Trebišov
Michalovce	056 687 0411	Sama Chalúpku 22, Michalovce
Poprad	052 772 3085	Partizánska 83, Poprad
Stará Ľubovňa	052 432 2687	Levočská 4/338, Stará Ľubovňa
Prešov	051 749 3650	Levočská 112, Prešov
Vranov nad Topľou	057 442 3064	Kalinčiakova 879, Vranov nad Topľou
Bardejov	054 474 8725	Stöcklova 34, Bardejov
Svidník	054 286 1084	MUDr. Pribulu 2, Svidník
Humenné	057 775 2962	Gaštanová 3, Humenné